

Gemilerin Tarihçesi

Suda yüzebilen teknelerin, ilk defa ne zaman yapıldığına dâir târihî araştırmalar kesin bir bilgi vermemekle berâber M.Ö. 3000 yıllarında yapıldığı sanılmaktadır. Gemi ve gemi yapımından Kur'ân-ı kerîmde de bahsedilmektedir. Mü'minûn sûresi 27'nci âyetinde: **“Biz ona (hazret-i Nûh'a) şöyle vahy ettik: Bizim nezâretimiz altında ve emrimizce gemiyi yap. Sonra azap emrimiz gelip de tandırdan su kaynayıp fışkırınca (veya kazan kaynayınca) hemen ona her canlıdan birer çift erkek ve dişi, bir de üzerine azap vâcib olandan başka, âile halkını koy. Zulüm yapanlar hakkında da bana duâda bulunma, çünkü onlar boğulmuş olacaktırlar.”** buyrulmuştur.

Bu âyet-i kerîmede açıkça bildirildiği gibi Allahü teâlâ, Nûh aleyhisselâma gemi yapmasını emretmiş; ona inananları ve her hayvandan bir çift alarak meşhur Nûh tufanı esnâsında bu gemide muhâfaza etmiştir. Nûh aleyhisselâmın gemisinin ateş yanarak, kazanı kaynatarak hareket ettiğini, Kur'ân-ı kerîm açıkça bildiriyor. İslâmî kaynaklar, geminin Irak'taki Cudi Dağına oturduğunu kaydetmektedir. Bu dağın Ağrı Dağı ile herhangi bir alâkası yoktur. Gemidekilerin seksen kişi olduğu ve geminin üç katlı yapıldığı, Arâis-ül-Mecâlis adlı eserde yer almaktadır.

Nûh aleyhisselâmın gemisinden herhangi bir kalıntı bu güne kadar ele geçmemiştir. Nûh aleyhisselâmın yaşadığı zaman, târihî araştırmaların henüz ulaşamadığı kadar eskidir. Târihî belge ve bilgiler ancak M.Ö. 3000'inci yıllara âit gemi ve gemi yapımından bahsetmektedir. Bu târihî araştırmalardan çıkarılan bilgilere göre, ilk tekneler ağaç gövdelerinden oyulmak sûretiyle yapılmıştır. İlk yelkenlinin, Nil Nehrinde kullanıldığı söylenmektedir. Uzun zaman ticâret gemilerinde esas hareket sistemi yelken, yardımcı hareket sistemi olarak da kürek kullanılmıştır. Savaş maksatlı gemilerde bu durum tersine idi. Akdeniz'de ticâret maksatlı ilk büyük yelkenli gemiler (üç direkli) 18. yüzyılda görülmeye başlanmıştır. Amerika'nın keşfiyle, büyük gemilerin yapılması önem kazanmış, devletler gemi inşâsını desteklemiştir.

Osmanlı Devletinin de önemli ticârî ve askerî gemi filosuna sâhib olduğunu belirtmek gerekir. Bu hal, Osmanlının cihanşümûl bir devlet olma idealine bağlanır.

Kaynak: Yeni Rehber Ansiklopedisi